

skal constitueres under Tilfældigheder og virke under Vilkaarligheder. Det Første, som betinges for, at en saadan Frimenighed kan blive til i Folkkirken, er dette, at ikke færre end 20 Familier, Huusfædre eller Enker med Huusstand, skulle være enige om, at de have en religiøs Trang, der er større end, at den kan tilfredsstilles i Folkkirken, som denne nu er som Regel, og enige om at kunne tilfredsstille denne paa en saadan Maade, at de kunne blive indenfor Folkkirken. I Sandhed, er vanskeligt Enighed at opnaae. Denne Lov udgiver sig for at beskytte Ministerallene i Folkkirken, men vil den virkelig beskytte disse og sætte dem istand til at tilfredsstille deres religiøse Trang, saa maa den gaae ned til Enkeltmand. Jeg veed heller ikke, hvad der skulde være i Veien for, naar en Mand har en større religiøs Trang, end han kan faae tilfredsstillet i den almindelige Folkkirke, og han har Naad og Villie til at lønne en Præst, at der da meddeles ham Tilladelse til som Enkeltmand at holde en Præst; men i alt Fald burde Loven gaae ned til det Tal, som Kirkens oprindelige Stifter og Herre selv har nævnt, naar han har sagt: „Hvor To eller Tre ere forsamlede i mit Navn, der er jeg midt iblandt dem“; han har ikke meent, at Verden var saa rig paa Christne, som den høitærede Minister mener, at disse findes i saa stort Antal, at man kan samle dem i Snesviis. Det er overhovedet vanskeligt for saa mange Mænd som 20 at kunne forenes om noget som helst Anliggende, men dobbelt vanskeligt maa det sandelig være for dem at forenes om det Allervigtigste ogsaa paa deres Familiers Vegne; thi derved fremkommer efter mit Begreb et virkeligt Religions-Tyranni mod Kone og Børn. Det vil vist ikke være saa sjældent at see, at en Kone søger en anden Kirke end hendes Mand, fordi hun maaskee har en anden Trang i den Retning, end han. Den næste Forbring, som gjøres til dem, som ville danne en Frimenighed, er den, at de skulle bygge en Kirke eller et Bedehuus, til Trods for, at Danmark nu vel har henimod 2000 Kirkebygninger, og man saa ofte har sagt, at de ere meget sparstomt besøgte, saa at der altsaa er Plads nok for Frimenigheder, og til Trods for, at disse 20 Familier, som enes

om at danne en Valgmenighed, muligviis selv eie Kirken i Sognet, og selv bestode den vedligeholdt. Saalange de ikke vare religiøs bevøgede, ikke ivrige og ikke alvorlige Christne, saa maatte de meget gjerne besøge denne Kirke: men da de nu blive det, saa skal det være dem formeent. Dersom den høitærede Minister ganske hylbede Luthers Betragtning betræffende Kirkebygninger, saa kunde jeg forstaae hans Mening i dette Punkt; thi Luther udtaler sig om Kirkebygninger saaledes, at han kunde ønske, de slet ikke vare til. Han siger: „Christus prædikede tre Aar i Jødeland, men var kun tre Dage i Templet. Johannes den Døber kom der aldrig, Apostlerne heller ikke, men de prædikede i Huse, i Tængsler og paa Gaderne, saaledes som Christus havde befaleet det. Men — spør han til — de vare dog vel nok saa bygtige Prædikanter, som nogen af os Andre. Men saaledes gaaer det. Til de flette og hylkeriske Lærere behøver man stolte, hvælvede Huse; men Guds-Ordet fandt neppe Rum at fødes i Bethlehem, bedre var det, at man gik ud under aaben Himmel, bad der, døbte der og øvede der al christelig Pligt, al den Stund den nysnævnte Aarsag til at bygge Kirker just ikke er meget stor.“ Dersom den ærede Minister har samme Begreb om Kirkebygninger, som Luther har udtalt, saa kan jeg saa godt forstaae ham, at, naar man er religiøs bevøget og særlig interesseret for sin Salligheds Sag, saa maa man ikke gaae i disse Huse, hvorom Luther endvidere siger: „at end ikke i nogen Kjøverkule eller noget Horehuus øves saa skændige Ting som i disse Huse.“ Jeg har jo rigtignok tænkt mig, at Luther nærmest tænkte paa de katholske Kirker, da han nedskrev disse Ord, og ikke paa Kirker i deres Almindelighed eller i den Forstand, som vi nu have dem. Jeg har den Formening, at saadanne Mænd, som virkelig have følt en Trang til en bedre Kirkeordning, i det Hele taget ogsaa ville sætte Priis paa at komme i de Kirker, hvor de ere vante til at komme, og derfor finder jeg det saa anstødeligt, at den Bestemmelse sættes her, at de skulle bygge en egen Kirke eller Bedesal. Havde den høitæmte Minister sagt, at de maatte være uden Kirke og uden Bedesal og foretage deres Gudsstjeneste